

KIJK MIJN HERTOGENWIJK

ZELFPORTRET VAN
EEN KLEURRIJKE BUURT

COLOFON

Interviewers:

Els de Heer
Truus van Keulen
Cisca van de Riet
Marijke Sanchez
Truus Thijssen

Jonge fotografen:

Milou Breedveld (13 jaar)
Barbaros Deniz (12 jaar)
Noëlle van Dijk (13 jaar)
Evita van Sijda (12 jaar)

Begeleiding interviews en eindredactie:

Aad Nekeman

Begeleiding fotografie:

Ine van den Broek, Buren, www.fotogalerieonderdetoren.nl
Hanneke Geerdink, Nijmegen,
hannekegeerdinkreportages.fotopic.net
Erica van der Graaf, Den Haag, www.ericavandergraaf.nl
Eric Lolkema, Almere, www.ericlolkema.nl
Anoeska van Slegtenhorst, Ochten, www.totallyeye.nl

Vormgeving: Dirk van Donselaar

Begeleiding vormgeving en uitgeefproces:

Ira Nijkamp, JungleMaP Marketing & Publishing,
www.junglemap.nl

Organisatie:

Toos Groen, Stichting Hertogenwijk, www.hertogenwijk.nl
Corien Remijn, CRProjectSupport, www.crprojectsupport.nl

Uitgegeven door:

Stichting Hertogenwijk
Graaf Waltgerlaan 37
4001 KE Tiel
www.hertogenwijk.nl

ISBN 978-90-813353-1-7

Druk:

De Meerpaal Grafimedia, www.meerpaal.com

Deze uitgave was mogelijk dankzij bijdragen van:

Het Oranje Fonds
Stichting Oud Burger Mannen- en Vrouwenhuis
Rabobank West Betuwe
De Meerpaal Grafimedia
Daalderop BV
Stichting Jan Nieuwenhuyzen
Departement Tiel van Maatschappij tot Nut van het Algemeen
Gemeente Tiel
Stichting Burgerweeshuis
Gispen International BV Kantoorinrichters

Extra fotografie:

Voorpagina: Corien Remijn

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

KIJK MIJN HERTOGENWIJK

Een uitgave van Stichting Hertogenwijk, Tiel

ZELFPORTRET VAN EEN KLEURRIJKE BUURT

INHOUD

Inleiding	5
De interviewers	6
De jonge fotografen	7
MARGARITA TELAKU 'Er zijn zoveel kansen maar je moet ze wel grijpen'	9
BERTHA REUSER-NIJKERK 'Louis wilde altijd dat de buurt netjes bleef'	13
ALMA INKARY Van de hoge Andes naar het lage Tiel	17
SAMIR OUAMMASS Een internationale familie	19
DIRK VAN LITH 'Gezondheid dat is het belangrijkste'	23
TOM POLNAIJA 'Laten we h�er zoeken naar geluk en vrijheid'	27
ADNAN G�URC�UGLU 'Mijn hart is in Turkije gebleven'	31
NAZIRA KABRIYAAL-SHAMOON 'De familie is zo verstrooid geraakt...'	35
BETS DEMON-ARNTZ 'Ik zou niet weten wie er langer in de wijk woont'	39
Een blik achter de schermen	41
De begeleidende beroepsfotografen	42
Het organisatie ­ team	43

INLEIDING

Onbekend maakt onbemind. Misschien gaat dat op voor de Hertogenwijk. Geen rijk deel van Tiel, geen deftige wijk. Maar er wordt gelééfd en dat wordt er goed gedaan – dat blijkt uit de verhalen die negen bewoners in dit boekje vertellen over hun herkomst, hun heden en hun dromen.

Mensen zijn er tevreden of, nog mooier, gelukkig. Er zijn er die er al bijna een halve eeuw wonen, er kwamen toen ze nog jong waren en er niet meer weg willen. Dat wil toch heel wat zeggen als het (trappen)lopen niet meer zo soepel gaat – en liften zijn er niet, daar waren ze in die tijd niet zo scheutig mee. De ligging en de woningbouw van de Hertogenwijk zijn al bijzonder. Zo tussen de Waal in het zuiden en de Nieuwe Tielseweg in het noorden. Aan die zuidkant dat statige gerechtsgebouw uit 1880, de (nog steeds) een beetje deftige Kwelkade en het sjieke dierenparkje. Dan Tiels eerste flats – begin jaren zestig gebouwd – en de vele straten met eengezinswoningen, waaronder de ‘Molukse wijk’. Een markant vierkant vormden enkele scholen voor kinderen met een verstandelijke beperking en sociale werkplaats de Jonge Schutskooi. Maar wat op dat vierkant stond, is gesloopt: de wijk wordt *vernieuwd*.

Negen heel verschillende bewoners komen in dit boekje aan het woord. Het blijkt uit hun namen en uit de

plaatsen waar ze geboren zijn: Adnan Gürcüoglu uit Trabzon (Turkije), Alma Inkary uit Tortora (Peru), Bets Demon-Arntz uit Huissen, Bertha Reuser-Nijkerk uit Geldermalsen, Dirk van Lith uit Tiel, Margarita Telaku uit Prizren (Kosovo), Nazira Kabriyaal-Shamoon uit Muluk Sarai (Syrië), Samir Ouammas uit Tiel en Tom Polnaija uit Westerbork.

Vijf volwassen wijkbewoners maakten de interviews, vier jongeren uit de Hertogenwijk richtten zich op de fotografie. Dankzij de belangeloze inzet van een groot aantal professionals en de ondersteuning door vele sponsors, kon dit boekje gratis in de hele wijk worden verspreid. Het is bedoeld om de wijk wat minder onbekend te maken. De interviewers en fotografen beleefden er veel plezier aan. Een soort zelfportret van de wijk is het geworden. Hopelijk draagt het bij aan een realistischer beeld.

FOTO: BARBAROS DENIZ

Voorjaar in de Hertogenwijk

DE INTERVIEWERS

Vlnr: Marijke Sanchez, Truus van Keulen,
Cisca van de Riet, Els de Heer

GROEPSFOTO'S: CORIEN REMIJN
FOTO TRUUS THIJSSEN: BARBAROS DENIZ

Truus Thijssen

Els in gesprek met Tom en Hanny Polnaija

DE JONGE FOTOGRAFEN

FOTO'S: BEGELEIDERS FOTOGRAFIE

Barbaros Deniz

Noëlle van Dijk

Evita van Sijda

Milou Breedveld

FOTO'S: MILOU BREEDVELD, BARBAROS DENIZ

Jong in de Hertogenwijk: van wipkip tot graffiti

MARGARITA TELAKU

1970, PRIZREN, KOSOVO

'ER ZIJN ZOVEEL KANSEN MAAR JE MOET ZE WEL GRIJPEN'

TEKST: MARIJKE SANCHEZ
FAMILIEFOTO'S: ANOESKA SLEGTENHORST
FOTO ARIF: CORIEN REMIJN

Nooit opgeven. Het zou de lijfspreuk kunnen zijn van Margarita Telaku. Zij is geboren in Kosovo, tot voort kort deel van Servië. Met haar echtgenoot en twee dochtertjes woont ze in de Hertog Adolfstraat. Zij en haar familie maakten veel mee. Margarita vertelt er gepassioneerd over. Ze kan ook heel verontwaardigd raken – als mensen klagen en zeuren. „Er zijn zoveel kansen, maar je moet ze wel zien en grijpen.”

'NOOIT OPGEVEN' ZOU DE LIJFSPREUK VAN MARGARITA TELAKU KUNNEN ZIJN

Haar vader Arif was in Kosovo kunstschilder, haar moeder huisarts. Margarita heeft een jongere zus en twee broers. Op het platteland bewoonden ze een groot, vrijstaand huis. Het ging de familie goed. Margarita zelf dreef al op 24-jarige leeftijd een eigen apotheek. „Toen,” zegt ze, „brak de oorlog uit, in 1998. Mijn oudste broer, Albert, werd opgeroepen voor het Joegoslavische leger maar hij weigerde dienst. Tijdens een vakantie aan de kust had hij kennis gemaakt met enkele Nederlanders, sommige uit Tiel. Hij vluchtte uit Kosovo en kwam hier terecht.”

Margarita met haar dochtertjes Alba en Era, haar man en haar ouders

Al snel volgde Margarita hem en een jaar later deed hun jongere broer, Robert, dat. Ze trokken in de flat van Albert in de Hertog Karellaan. Margarita moest zich melden in het asielzoekerscentrum (azc) in Zwolle. Op weg daarheen bezwoer ze zichzelf alle obstakels te overwinnen die ze in 'dit tweede leven' zou tegenkomen. Al gauw mocht ze uit het azc weg („ik kon toch niet de hele dag met mijn armen over elkaar zitten”) en ging ze weer naar Tiel. Net als haar broers kreeg ze een verblijfsvergunning.

In het weekend vloog Margarita steeds terug naar haar gezin

BAAN

Margarita trouwde met een Nederlander en kreeg twee dochtertjes, Era en Alba. Met haar opleiding tot apothekersassistente én haar doorzettingsvermogen wist ze een baan als verkoopster te krijgen bij het Kruidvat. Ze werkte er zich op. Zo hielp ze zelfs bij het opzetten van een filiaal in Slovenië. In het weekend vloog ze steeds 'even' terug naar haar gezin.

Financieel steunde ze haar ouders en zusje Bardita in het door de oorlog ontwrichte Kosovo. Toen ontving ze het bericht dat ook haar ouders en Bardita zouden vluchten: hun huis was afgebrand. Margarita haalde ze op in Hongarije en nam ze mee naar Nederland. Ze werden ondergebracht in het azc in Someren. Na een tijdje mochten ze ook naar Tiel, maar een verblijfsvergunning kregen ze niet.

Niet minder dan zes jaar later kwam er een bericht van de Nederlandse overheid dat het in Kosovo veilig was en dat haar ouders en zus terug moesten. Margarita vond het vreselijk, vooral voor haar moeder van wie alle mannelijke familieleden de dood vonden. In Nederland kreeg ze goede medische zorg voor haar psychische problemen. Maar, ooit had Margarita zichzelf toch bezworen alle obstakels te nemen? 'Op goed geluk' vroeg ze een gesprek aan met een wethouder en hij beloofde zijn uiterste best te doen.

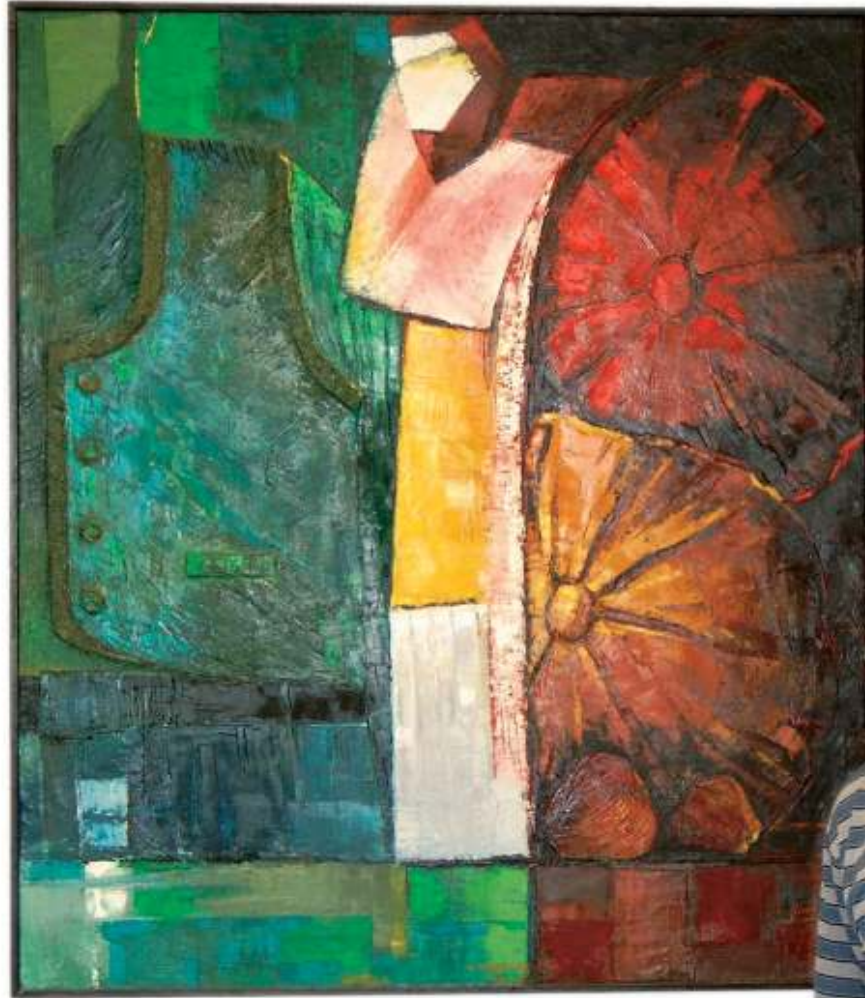
GEZONDHEIDSZORG

Margarita en haar man Arjen gingen een keer kijken in Kosovo. Hoe zou het er zijn? Ze hield nog steeds van haar land. Ze schrokken van de situatie in de gezondheidszorg. Margarita zou iets willen doen. Haar man dacht er wel te kunnen aarden: het vrije wonen, je eigen huis bouwen, werk dacht hij er ook wel te kunnen vinden. Na alles afgewogen te hebben, kwamen ze zelfs tot het besluit in de hoofdstad Pristina een stuk grond te kopen. En ze namen zich voor: als Margarita's ouders en zusje terug moeten naar Kosovo, dan gaan wij ook. Maar zo ver kwam het niet. In november 2007 kregen zij ook een verblijfsvergunning, mede dankzij de inzet van de gemeente Tiel.

De ouders van Margarita wonen nu in een flat aan de Wadenoijenlaan. Hun sociale leven is prima. Met de broers gaat het goed, Albert woont met zijn gezin in Meteren en Robert in Gorinchem. Met 'zusje' Bardita gaat het ook uitstekend; ze woont in Amsterdam en net als haar vader schildert ze.

WEDEROPBOUW

Voor Margarita blijft de geboortegrond trekken, ondanks alles. Daarom ook zijn ze inmiddels begonnen met de bouw van een huis op de grond die ze destijds kochten. Het blijft haar grote wens: meehelpen aan de wederopbouw van het land dat sinds kort onafhankelijk is.

Vader Arif met een van zijn schilderijen

BERTHA REUSER-NIJKERK

1937, GELDERMALSEN

'LOUIS WILDE ALTIJD DAT DE BUURT NETJES BLEEF'

TEKST: CISCA VAN DE RIET FOTO'S: NOËLLE VAN DIJK

Intens en intensief leefden ze in de wijk, vanaf 1963. Bertha was toen 26, Louis 28. „Als we in de stad liepen, kwamen we vaak niet eens aan de boodschappen toe, zoveel mensen kwamen we tegen met wie we een praatje maakten. Dan moesten we later nog wel eens terug naar de stad, voor die boodschappen...”

'ER ZIJN ER VEEL VERHUISD OF TERUGGEGAAN NAAR 'T GEBOORTELAND'

Met pijn in het hart verhuisden Bertha en Louis uiteindelijk van hun flat in de Hertogenwijk naar een eengezinswoning in de wijk Rauwenhof. Een oude blessure speelde bij Louis zo op dat hij te veel moeite kreeg met de trappen.

Bertha: „We zijn een paar jaar geleden nog een stukje over de dijk gegaan. Daar vandaan konden we in onze oude flat kijken. Grappig, de spiegel die we aan de binnenkant van de slaapkamerdeur van onze dochter hadden geplakt, hing nog steeds op de zelfde plek.”

Louis Reuser overleed in 2006, 71 jaar oud.

Als Bertha haar verhaal vertelt, kijkt hij vanaf zijn foto op de kast glimlachend toe.

Louis kijkt glimlachend toe

LOPENDE BAND

Egberta Reuser-Nijkerk komt uit Geldermalsen. Toen in 1963 de flats van de bedrijven Daalderop, De Betuwe, Verdugt en De Maas werden opgeleverd, behoorden ze tot de eerste bewoners. Het was de tijd dat 'gastarbeiders' naar Nederland kwamen. Ze zagen eerst Duitsers en Oostenrijkers komen, toen Italianen en Portugezen en weer later Turken en Marokkanen.

Louis werkte bij Daalderop, aan de lopende band. Hij was de man die de eerste Turkse arbeiders op de boilerfabriek opving. Waarom hij? Bertha: „De mensen werden bij hem geplaatst. Hij kon altijd al goed met mensen omgaan. Saai werk was het, aan die lopende band, maar... ze hoefden er niet veel Nederlands voor te kennen.”

Waren er bij het werk geen taalproblemen voor de nieuwkomers, dat was zeker wel het geval in het dagelijks leven. Zo kreeg Bertha als buurvrouw Milik Ersoy. De Ersoys kwamen uit een gehucht in de bergen van Turkije. „Praten konden we niet maar met handen en voeten kwamen we toch een heel eind.” Het was het begin van een lange vriendschap. Voordat de mannen naar het werk gingen, legde Miliks man bij Bertha uit wat ze aan boodschappen nodig hadden. Bertha schreef het op en met dat briefje ging Milik naar de winkel. Milik leerde Nederlands koken en Bertha Turks eten maken. Ze vierden samen kerstfeest („we hadden dan enkel rundvlees”). Ze toont foto's van camping het Lingebos in Vuren. Milik en haar man waren ook daar vaak te gast.

GRATIS KINDEROPVANG

Lang had Bertha de zorg voor kinderen van werkende moeders in de wijk. Zo moet ze vaak terugdenken aan de mooie Portugese meisjes Emma en Jacqueline. Maar ook andere kinderen kwamen na schooltijd even binnen, dronken wat en gingen weer naar buiten. Voor de kinderopvang ontving ze geen geld. „Het was geen moeite”, zegt Bertha, „toen deed je dat gewoon voor elkaar.” De Reusers zelf kregen twee kinderen, Erik en Ellen. Ook Louis ving jeugd op. Hij was vrijwilliger bij de tafeltennisvereniging TTC en zorgde voor het gebouwtje en het lapje grond waar het op stond, onderaan de dijk. Daar organiseerde hij ook wedstrijdje voor de 'kids' uit de wijk. Hij zette er speeltoestellen neer. Hij hing een badmintonnet op. Hield toezicht. „Louis was altijd voor iedereen bezig.” Louis wilde ook dat de buurt netjes bleef.

Vanaf de dijk kijkt ze nog wel eens naar haar oude woning

OUDE KENNISSEN

Hij knutselde prikkers in elkaar en op zaterdagochtend ging hij met de kinderen uit de buurt papier prikken.

„Het was gezellig, de buurt was opgeruimd en de kinderen verdienden er een ijsje mee.”

Bertha woont nog steeds in Rauwenhof. Wat er in de Hertogenwijk gebeurt, houdt ze nog een beetje bij. Ze weet dat veel oude kennissen er ook weg zijn. „Verhuisd, of teruggegaan naar het geboorteland.”

Huizen aan de Kwelkade gezien vanaf de Ophemertsedijk

FOTO'S: BARBAROS DENIZ, NOËLLE VAN DIJK

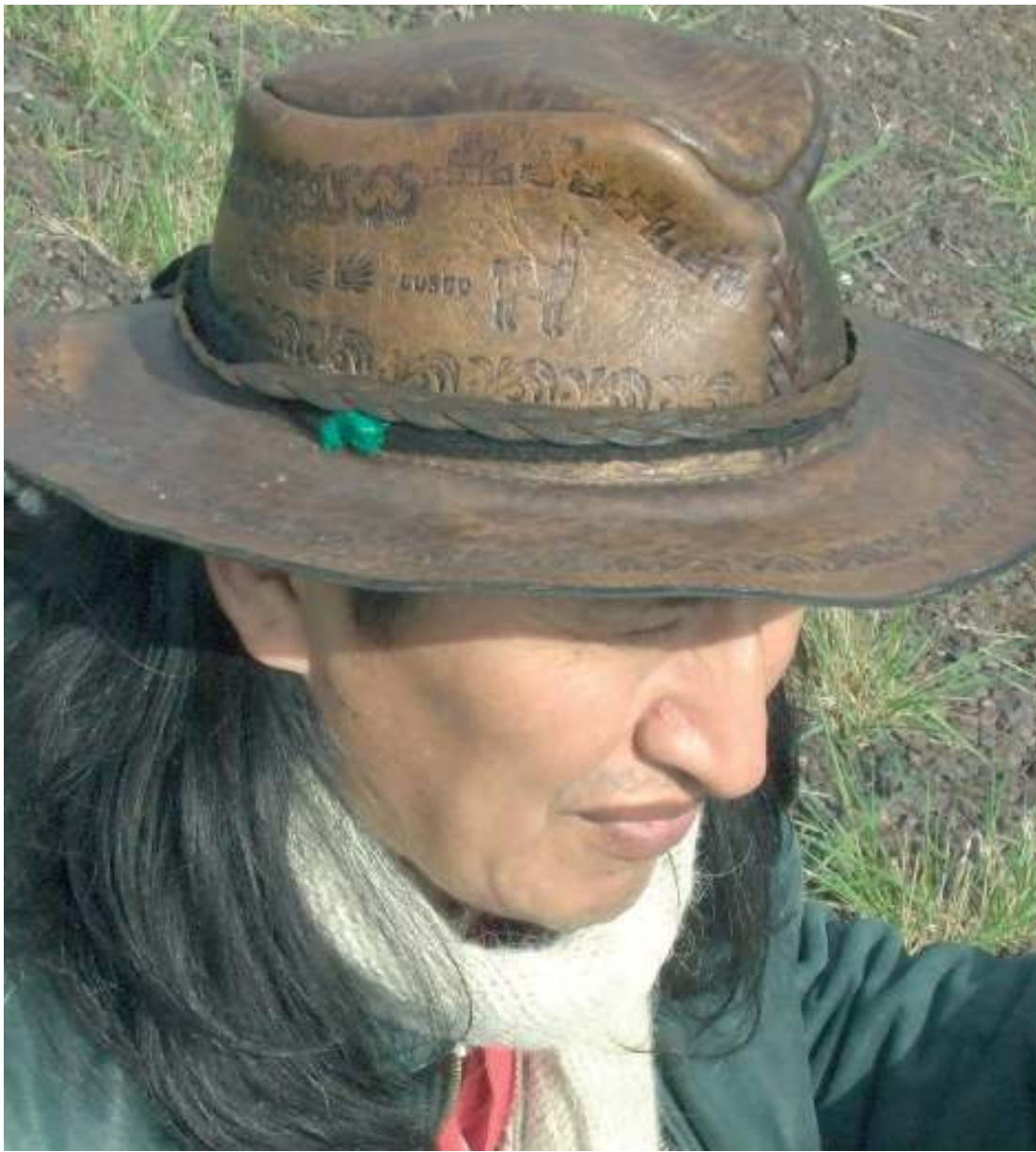
Wolken weerspiegeld

ALMA INKARY

1963, TORTORA, PERU

VAN DE HOGE ANDES NAAR HET LAGE TIEL

TEKST: CISCA VAN DE RIET FOTO'S: MILOU BREEDVELD

„Het is niet te geloven hoe sommige mensen veranderd uit Peru terugkomen. Ze vinden daar de innerlijke rust die we hier in het westen al lang kwijt zijn.”

Alma Inkary organiseert alternatieve vakanties naar zijn geboorteland Peru. „Toeristen beleven in dertig dagen op het platteland het echte leven van de Inca's. Unieke vakanties, ook doordat ze betrokken worden bij projecten als het verbeteren van schoolgebouwtjes.”

OVER EUROPA HOORDE HIJ DAT DE ONDERDRUKKERS ER WOONDEN

Alma werd geboren in het hooggebergte van de Andes. Eenmaal volwassen reisde hij veel en kwam tenslotte in Nederland terecht. Met zijn toenmalige vrouw ging hij in Utrecht wonen. Toen de kinderen geboren werden – drie zoons – besloten ze het drukke Utrecht te verlaten en kwamen in Tiel terecht. „Ik voel me hier thuis, want hier zijn de drie belangrijkste Inca-elementen bijeen: zon, aarde en water.”

COCATHEE

Zon in Tiel, maar dan wel met mate. Het is een natte voorjaarsdag als het gesprek plaatsvindt in zijn drukke onderkomen in de Honingstraat. Alma maakt een kop cocathee. Cócathée? Hij lacht: „Je kunt er liters van drinken en er gebeurt nog niks met je.”

Zijn vader was van Spaanse afkomst, zijn moeder was Inca. Zij overleed toen Alma vier was. Liefdevol spreekt hij over een tante die de opvoeding op zich nam. Ook zijn opa, die hij zich herinnert als een altijd grappen makende landbouwer, speelde een belangrijke rol in zijn leven.

Op veertienjarige leeftijd maakte hij een reis van een week – ‘per’ lama en bus – naar de hoofdstad Lima. Daar ging hij bij een andere tante wonen om er naar school te gaan. In Lima zag het leven er heel anders uit dan in zijn geboortedorp. Er was discriminatie, het woord ‘indiaan’ werd als scheldwoord gebruikt. Het stemde hem tot – veel – nadenken.

MUZIEK

Maar Alma is ook een ondernemende geest; toen hij achttien was, trok hij door Zuid-Amerika. Veranderde

Alma op zijn favoriete plek aan de Waal

zijn naam in Inkary: Inka-ry, ‘ziel van de Inca’. Verdiende de kost met het maken van de muziek van zijn volk. Toen hij in Venezuela belandde, kreeg hij er de status van cultureel medewerker van de Peruviaanse ambassade. En zo trok hij weer verder, naar Curaçao, waar hij op scholen en in theaters een cultureel programma over de Incacultuur presenteerde. Over Europa hoorde hij er niet veel goeds: de mensen vertrouwen elkaar daar niet. En: het zijn onderdrukkers. Toch kwam hij – via Curaçao – in dat Europa terecht. Nederland, Utrecht, Tiel.

En, nu, na zoveel jaren, wat vindt hij ervan? Hij antwoordt dat hij het wel prettig vindt hier te wonen en te werken, hoewel hij ooit terug wil naar Peru. Van de Hertogenwijk, waar hij nu tien jaar woont, vindt hij het mooi dat er zo’n diversiteit aan culturen is. „Respecteer elkaar en elkaars gewoonten”, is zijn advies.

MOEDER HARDE

Tegenwoordig verbreidt Alma niet alleen de Inca muziek, maar ook hun cultuur en filosofie. „Wij zijn onderdeel van de kosmos, we zijn allemaal één.” Zijn strijd voor de rechten van de Inca’s leidde er zelfs toe dat hij in 1999 en 2001 bij de Verenigde Naties zijn visie kon geven. „Ik voel me een wereldbewoner”, zegt hij, „een kind van Moeder Aarde. Als ik ergens kom, kijk ik met liefde. Daarna zie ik de mensen, en daarna pas weer ras, kleur, aardse goederen.”

De website van Alma Inkary: www.inkapacha.nl

SAMIR OUAMMASS

1979, TIEL

EEN INTERNATIONALE FAMILIE

TEKST: MARIJKE SANCHEZ FOTO JAMILA: MILOU BREEDVELD
FOTO'S SAMIR: AAD NEKEMAN

Samir toont eigen werk

Samir Ouammass en zijn zus Jamila liepen voor hun studie stage in Amsterdam. Hij als leerling van het Grafisch Lyceum (Boxtel) en zij voor een hbo-opleiding sociaal werk (Den Bosch). Er wonen in Amsterdam vrij veel familieleden, maar desondanks zouden ze Tiel niet willen verruilen voor de hoofdstad. Want ze hebben het hier nog steeds naar hun zin. „Absoluut”, lacht Samir.

DE ONTVANGST IS HARTELIJK, ER WORDT MAROKKAANSE MUNTTHEE GESCHONKEN...

De droom van hun vader en moeder was – in de toekomst – elk jaar voor geruime tijd naar Marokko te gaan. Tijdens het interview met de familie Ouammass in hun woning in de Jelis van Riemsdijklaan, begin 2008, was vader M’hammed (1946) echter ernstig ziek. Hij kon nauwelijks praten. Enkele jaren eerder had zich bij hem een tumor in de keel geopenbaard. Ze vroegen zich af of een verre lange reis nog wel mogelijk was.

Helaas, enkele weken na het interview overleed M'hammed. Hij werd in zijn dorp in Marokko, Ait Sidi Ali, begraven. Samir en zijn moeder zijn er een week geweest. Samir: „Er was veel familie, heel veel broers en zusters die overall vandaan moesten komen. Voor de verwerking was het goed dat er zoveel familie was, vooral mijn moeder heeft dat erg goed gedaan. Toch was het niet zo moeilijk voor haar weer terug te keren naar Nederland. Per slot wonen hier haar kinderen en inmiddels drie kleinkinderen.”

ONTVANGST

Maar terug naar begin 2008, toen de familie nog compleet was. Omdat M'hammeds stem het dan al ernstig laat afweten en moeder Khadija weinig Nederlands spreekt, doet vooral Samir het woord. Hij is getrouwd en woont met vrouw Ivana en twee zontjes even verderop in de wijk. Zus Jamila woont nog thuis. Zus Malika heeft haar domicilie in Arnhem gevonden, samen met haar man Mokhtar en dochtertje Amira.

Jamila Ouammass
wil eerst nog
'wat gaan reizen'

De ontvangst is hartelijk. Er wordt Marokkaanse muntthee geschonken en op tafel staan heerlijke zelfgemaakte lekkernijen. Om het ijs te breken vertel ik dat ik in mijn jeugd een paar maal met rugzak door Marokko ben getrokken. Eén streek zal ik nooit vergeten: Ouarzazate, in het onmetelijke land een oase van enkele nederzettingen. Bekend doordat er beroemde films werden opgenomen zoals 'Lawrence of Arabia'. De familie kijkt me verbaasd aan: laat dat nou de geboortegrond van vader en moeder Ouammass zijn. Ze hebben er gewoond tot hun vertrek naar Nederland en een groot deel van hun familie woont er nog. Ze zijn verbaasd dat ik er geweest ben. Hoe klein is de wereld?

ZWAAR LEVEN

Vader en moeder woonden dus beiden in Ouarzazate. Zoals gewoon in deze streek, was vader zelfvoorzienend. Samen met familie werkte hij op het land. Men had wat vee. Producten die de ene familie te veel had, werden geruild met een andere familie. Het was een zwaar leven en vader besloot een poosje naar het buitenland te gaan om geld te verdienen. Hij kwam in 1966 via Frankrijk in Nederland terecht, waar hij een jaar in een houtfabriek in Zaandam werkte. Vervolgens een jaar als keukenhulp in het American Hotel in Amsterdam. In 1968 werd hij bagagehulp op Schiphol en daarna volgden een metaalfabriek in Amsterdam, kipfabriek Frikkie, een eierfabriek, een behangfabriek en de 'gasleiding' in Amsterdam. In 1969 ging hij in Kesteren werken bij Recticel en weer een jaar later bij chemisch bedrijf Verdugt in Tiel.

In 1972 trouwde M'hammed in Marokko met Khadija en zeven jaar later kwam zij naar Nederland. Na veertien jaar bij Verdugt raakte M'hammed in 1984 werkloos. In 1990 ging hij bij de WWG (het latere Lander) werken, als chauffeur.

CREATIEF

Samir bleek al jong zeer goed te tekenen. Zijn ouders stimuleerden dat en hij ging studeren aan het Grafisch Lyceum. De studie omvatte twee richtingen, fotografie en reclame/presentatie. Momenteel werkt hij fulltime als drukker bij een bedrijf in Buren en daarnaast tekent en schildert hij. „Een eenmansbedrijfje. Ik heb het tamelijk druk.” Zo ontwerpt hij logo's voor bedrijven, posters, affiches, menukaarten. Op zondag heeft hij een stand op de Vrijmarkt in Tiel waar hij portretten schildert vanaf aangeleverde foto's. Ook maakt hij muurschilderingen. Hij hoopt in de toekomst van schilderen zijn beroep te kunnen maken.

Zijn vrouw Ivana is 's zondags vaak met haar kinderen bij Samir op de Vrijmarkt. Ze zijn een opgeruimd, goedlachs paar. Ivana is geboren in Bosnië, haar ouders wonen in Tiel. Hun zoontjes heten Adam en Sam. „Universele namen”, zeggen ze.

MALIKA

Een internationale familie kun je ze zeker noemen. Samirs zus Malika is getrouwd met een Surinaamse man die ze ontmoette tijdens haar studie aan de pedago-

gische academie in Arnhem. Ze kregen een dochtertje en voorlopig is Malika even gestopt met haar studie. Maar ze is van plan haar studie weer op te pakken zodra haar dochtertje wat ouder is.

Ook Samirs zus Jamila bleek creatief en tekende al op jonge leeftijd. Toch besloot ze een andere richting in te slaan: sociaal werk. In juli 2008 slaagde ze in Den Bosch voor de opleiding. Ze wil eerst 'wat gaan reizen' om daarna te beslissen in welke richting ze een baan zal zoeken.

Echtgenote Ivana en de kinderen komen Samir vaak 's zondags op de Vrijmarkt gezelschap houden

Het gerechtsgebouw grenst aan het dierenparkje ('hertenkamp')

DIRK VAN LITH

1942, TIEL

'GEZONDHEID DAT IS HET BELANGRIJKSTE'

TEKST: TRUUS VAN KEULEN FOTO'S DIRK: EVITA VAN SIJDA
FOTO FLATS: CORIEN REMIJN

Dirk van Lith is een tevreden mens. Met zijn éénkamerwoning in de Honingstraat (al vijftwintig jaar), met zijn relatie en met Tiel, de stad waar hij aan verknocht is. Hij zou absoluut geen andere stad willen. Tevreden met zijn leven. Zoals het gelopen is. Ook al zaten er een paar periodes bij die verre van leuk waren. Hij houdt van de kleine maar vaak o zo belangrijke dingen. Dat de kleinkinderen van zijn vriendin hem 'opa' noemen, het kan hem trots stemmen.

'NIEUW-GUINEA - ZOVEEL NARIGHEID- IS' EEN GESLOTEN BOEK VOOR ME'

Dirk is geboren in een groot gezin – drie broers, vier zusters – in een tamelijk klein huis in de Lokstraat. Ze waren een hechte club en nog steeds heeft hij een goed contact met iedereen. Net als zijn broers ging hij voetballen bij TEC. Tamelijk stille, harde werkers. Een nederlaag schudden ze maar niet zo van zich af. Daar werd onder *geleden*, het grensde aan verdriet, zó fanatiek waren ze.

DE BETUWE

Dirk ging werken bij Maatschappij de Betuwe, net als een paar broers en zusters. Hij heeft jarenlang in de reisvereniging van het bedrijf gezeten. Misschien dacht hij dat 'De Betuwe' eeuwig zou duren en zijn baan daar ook, maar de goedkopere jam uit andere landen deed uiteindelijk het bedrijf de das om. Hero uit Breda werd de nieuwe eigenaar. Busjes met werknemers reden lange tijd van Tiel naar Breda. „Maar ik ben niet meegegaan naar Breda”, zegt Dirk. Uitweiden over de redenen daarvoor doet hij niet, zoals hij over veel dingen niet uitweidt. Daar is hij de man niet naar. Kort en krachtig zegt hij het. In 1995 ging hij bij het bedrijf weg

Dirk is trots op zijn draaginsigne voor Nieuw-Guinea

en dat heeft hem veel zeer gedaan. Hij hoeft daar weinig woorden aan te besteden, je ziet het wel als hij daaraan terugdenkt. Hij laat een tinnen Flipje zien: gekregen toen hij een jubileum bij het bedrijf bereikte.

NIEUW-GUINEA

Kort en bondig, zo is hij ook ten aanzien van zijn militaire diensttijd in Nieuw-Guinea, in de jaren 1961-1962. Hij is er veertien maanden geweest. Daarover praten? Nee. „Nieuw-Guinea – zoveel narigheid – is een gesloten boek voor me.” Indonesische infiltranten werkten de Nederlandse militairen daar op de zenuwen; er zijn ook doden gevallen. Dirk toont een draaginsigne dat hij voor die diensttijd gekregen heeft. Daar is hij wel trots op. Per slot grossiert hij niet in onderscheidingstekens, dat is immers voorbehouden aan de generaals. Als een soort dank hebben de veteranen – Dirk ook – een pasje gekregen waarmee ze gratis met de trein mogen reizen en musea bezoeken.

GEEN OPHEF

Dirk was nooit getrouwd. Maar nu heeft hij al vele jaren een vriendin die in Tiel-Oost woont. Hij houdt van koken en doet dat regelmatig, met zijn tweeën eten is wel zo gezellig. Hij maakt lange wandelingen met het hondje van zijn vriendin. Fietst veel, puzzelt, is penningmeester van een klaverjasvereniging. Hij vermaakt zich wel. Een zieke vriend die lang in het ziekenhuis verbleef, bezocht hij vaak. Hij deed ook diens was. Hij maakt er geen ophef over; zoiets doe je gewoon.

Nogmaals, een tevreden mens die Dirk van Lith. Een tijdje heeft hij zich trouwens wel tamelijk druk gemaakt om de onveiligheid van het appartementencomplex waar hij woont. Maar da's ook over: er is

een afgesloten voordeur en wie ergens wil zijn, moet eerst bellen. Nog wensen? „Gezondheid is het belangrijkste”, zegt hij zonder aarzelen.

Het speelterrein is ook vanaf de dijk goed toegankelijk

Een deel van de levende have in het dierenparkje

TOM POLNAIJA

1959, WESTERBORK

'LATEN WE HIER ZOEKEN NAAR GELUK EN VRIJHEID'

TEKST: ELS DE HEER FOTO'S: MILOU BREEDVELD

Tom en Hanny Polnaija zijn een goedlachs stel dat met hun zoons van veertien en achttien in het Molukse deel van de Hertogenwijk woont. Tom is timmerman bij een Tiels bouwbedrijf, Hanny werkt bij de dagopvang, Iriszorg. Ze doen veel voor de kerk, spannen zich in voor jongeren, zitten in een gospelgroep, hebben pas nog een cd gemaakt. Maar het leven van Tom heeft er heel anders uitgezien. In de jaren zeventig speelde hij een rol bij de Molukse acties. Tom is er door justitie hard voor gestraft.

'JE MOET UIT HET ISOLEMENT VAN JE EIGEN GROEP DURVEN KOMEN'

Tom is geboren in de barakken van Westerbork, het vroegere doorgangskamp voor joden. Zijn ouders kwamen er in 1951 aan, uit de Molukken, met één kind. Vader was in het Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL) geweest. Toms moeder leeft nog, in Assen.

ONBEVANGEN TIJD

In het kleine huisje werden nog meer kinderen geboren, in totaal elf; Tom was nummer zeven. „We hebben een heel hechte band met elkaar. 't Was daar eigenlijk één groot Moluks dorp. Het was een heel onbevangen tijd.”

In het kamp kon iedereen dan Molukker zijn, er waren wel verschillen in sociale en politieke opvattingen. Op school begon hij pas goed te merken dat anderen heel anders konden denken – extremer soms.

Op zijn elfde – het is dan 1970 – vertrok het gezin naar Assen, naar een 'stenen huis'. De stad kreeg drie Molukse wijckjes, met het oog op de verschillende politieke stromingen. Tom vond dat zijn vader een nogal milde mening had over wat de Molukkers politiek bezighield. De groep vrienden waar Tom mee was, dacht daar veel radicaler over. Het onverbiddelijke streven moest zijn: een Vrije Republiek der Zuid-Molukken. Waar het laatste daar in Drente toe leidde, werden schokkende hoofdstukken in de Nederlands-Molukse geschiedenis.

VERANDERING

De straf die Tom opliep, bezorgde hem moeilijke jaren. Maar hij kwam er bovenop. Werd weer timmerman, trouwde met Hanny. Hun eerste zoon werd geboren. „Ik merkte dat er een verandering in mijn denken kwam,” zegt hij. „maar het is wel een heel proces geweest.” Ze verhuisden naar Tiel.

Tom aan het Inundatiekanaal

In 1997 ging hij eens met zijn vrouw mee naar een kerkdienst. Wat hij daar beleefde, noemt hij een innerlijke ervaring. „Daardoor ging ik pas echt veranderen. Ik dacht: laten we ons aanpassen aan ons leven nu, laten we hier zoeken naar geluk en vrijheid, ook voor de kinderen.”

VRIJHEID

Het was een hele ontwikkeling, dat wel: „Dat je dingen loslaat. Maar voorop stond: leer en durf nú te leven. Dat geldt voor zowel de eerste als de tweede en derde generatie. Vrijheid begint bij jezelf. Hoe leer je dat je eigen kinderen? Door om te beginnen een ander niet te benadelen.”

De wijk? „Het is een fijne wijk. Ik vis en kano in de Linge. Ik wil een positieve samenwerking met andere culturen. Dit doen we bijvoorbeeld door twee keer per week ons huis open te stellen voor jongeren uit de buurt. Ze komen trouwens ook uit andere plaatsen. Je moet uit het isolement van je eigen groep durven te komen.”

Het monument voor de Molukse kerk in de Hertogenwijk waar Tom's leven een nieuwe wending nam

AFOTO'S: NOËLLE VAN DIJK , MILOU BREEDVELD

Wie goed kijkt, kan onverwachte details ontdekken

ADNAN GÜRÇÜOĞLU

1962, TRABZON, TURKIJE

'MIJN HART IS IN TURKIJE GEBLEVEN'

TEKST: TRUUS THIJSSEN FOTO'S ADNAN: BARBAROS DENIZ
FOTO OMGEVING: MILOU BREEDVELD

Het 'Nederlandse leven' van Adnan Gürcüoğlu begon in 1980 toen hij zich hier bij zijn vader en broer voegde. Hoewel hij hier een druk en sociaal gevarieerd leven leidt, is hij altijd blijven dromen van zijn land. „Mijn hart is in Turkije gebleven”, zegt hij, „maar zolang de kinderen studeren, gaan we niet terug. Als ze afgestudeerd zijn, kunnen mijn vrouw en ik gaan bedenken wat we willen.”

'ZOLANG DE KINDEREN STUDEREN, GAAN WE NIET TERUG'

Elk jaar bezoekt hij trouw zijn ouders en andere familie in Turkije: zijn vader en moeder gingen in 1987 al terug. Adnan heeft daar drie zussen en een broer. In Nederland wonen een broer en een zuster.

Adnan komt uit de stad Trabzon bij de Zwarte Zee. Daar begonnen aan een opleiding aan het 'Handelslyceum', wilde hij die in Nederland voortzetten en dan een baan zoeken. Maar in Turkije zat geen wiskunde in het pakket en daarom kon hij hier geen toelatingsexamen doen.

Hij ging werken bij de groothandel van Aldi. Vervolgens begon hij met de opleiding aan de pedagogische academie in Rotterdam. Hij struikelde echter over de Nederlandse taal. Opnieuw ging hij naar de Aldi.

OPENHARTIG

Met vrouw Taliye, dochter Leyla en zoon Mehmet woont Adnan in een flat aan de Hertog Karellaan. Taliye kwam in 1985 naar Nederland. Adnan is openhartig. Hij zegt dat Taliye zijn nichtje is en werd

uitgezocht door zijn ouders. Hij vindt het belangrijk dat zij ook moslim is en dezelfde tradities heeft. „Je vult elkaar aan en komt steeds dichterbij elkaar. En ook de liefde kwam.”

Hun dochter is nu eenentwintig en studeert communicatie, hun zoon van zeventien volgt de havo. „Mijn kinderen zijn vrij in het kiezen van een partner. Ik zou het wel fijn vinden als die partners moslim zijn.”

Wegens rugklachten werd Adnan voor 35 procent afgekeurd voor zijn werk bij de Aldi. Twaalf jaar werkte hij

halve dagen in een meubelfabriek in Tiel. Nu werkt hij al weer geruime tijd als taxichauffeur. Hij maakt lange dagen. „Mensen zeggen wel eens: makkelijk baantje, een beetje rondrijden.” Maar dat zien ze verkeerd. Gezien de kwetsbaarheid van zijn rug, zijn lange ritten ook moeilijk voor hem. „Bij korte ritten kan ik nog eens de auto uit en even de benen strekken.”

GELOOF

Als moslim leeft hij serieus naar de regels van zijn geloof. Hij bidt vijf keer per dag. Voor het bidden moet hij zijn handen en voeten wassen. Het valt, zegt hij, gelukkig allemaal goed te combineren met zijn werk. „De Nederlanders hebben er begrip voor.”

Adnan heeft als vrijwilliger veel gedaan voor Stichting Hertogenwijk. Hij heeft onder andere de Nederlandse les voor allochtone vrouwen en voor kinderen met een taalachterstand opgezet. Nu hij 46 jaar is en de taxi veel inzet van hem vergt, is hij vaak te moe om nog veel voor de stichting te doen. Maar hij spant zich nog wel in voor Stoet: de Stichting Turkse Ouders Educatie Tiel. Hij is penningmeester, maar ook begeleider bij de werkgroep waar ze kinderen trainen voor de Citotoets. Aan Turkse ouders geeft hij voorlichting over school en de puberteit. „Kinderen leren meer van hun vrienden op school dan van hun ouders. Daarom vind ik het belangrijk die ouders te vertellen hoe het hier toegaat. Ik had graag buurtwerker willen worden. Maar mijn Nederlands is daarvoor niet goed genoeg.”

Het 'Hertogenplein'

Het historische pand Bellevue (1842) wordt gerestaureerd

FOTO'S: MILOU BREEDVELD, BARBAROS DENIZ

NAZIRA KABRIYAAL-SHAMOON

1958, MULUK SARAI, SYRIË

'DE FAMILIE IS ZO VERSTROOID GERAAKT...'

TEKST: CISCA VAN DE RIET FOTO OMGEVING: MILOU BREEDVELD
FOTO'S GROENTEN: CORIEN REMIJN

Schotelantennes voor een lijntje met het geboorteland

Het leven van het Syrische gezin Elias, Nazira en dochter Aida Kabriyaal werd de laatste tien jaar bepaald door verhuizen: van asielzoekerscentrum naar asielzoekerscentrum. Inmiddels mogen ze in Tiel blijven. En doen ze dat ook? Nazira: „Het ligt eraan waar Aida na haar studie gaat werken. De familie is zo verstrooid geraakt, het is wel fijn als gezin bij elkaar te blijven.”

'VAN AZC NAAR AZC ZONDER DAT JE IETS TE VERTELLEN HEBT'

Ze zijn christelijk-orthodox en komen oorspronkelijk uit het noorden van Syrië, waar Elias een autospuitbedrijf had. Van huis uit spreken ze Aramees. Dat is de taal die Jezus ook sprak maar die dreigt te verdwijnen doordat de weinige mensen die hem nog beheersen vaak uitwijken naar westerse landen.

Ze wonen nog maar kort in de Hertogenwijk. In opvallend goed Nederlands vertelt Nazira hoe het gezin in 1997 Syrië moest ontvluchten. Haar tweelingbroer was eerder al samen met hun moeder met onbekende bestemming gevlucht en Nazira's zus was naar Duitsland gegaan. Hun oudste broer werd in Syrië opgepakt wegens lidmaatschap van een verboden partij en verdween in de gevangenis. Halsoverkop deden ze het goedlopende autospuitsbedrijf en hun woning van de hand en vluchtten met dochtertje Aida via Turkije naar Nederland.

FRUSTREEREND

„Frustrerend”, vat Nazira de tijd in de asielzoekerscentra (azc's) samen; ze zaten in Zevenaar, Rhenen, Zwolle, Veenendaal, Tiel, Culemborg, Aalten en weer Tiel. „Nederland zit vol regels en regeltjes.” Werken mochten ze tot hun teleurstelling niet. Ze probeerden de dagen te vullen met de Nederlandse les die door vrijwilligers werd gegeven. Tot uitzetting dreigde en ook de lessen werden verboden.

Elke dag was het melden geblazen. Zelfs voor de begrafenis van de moeder van Nazira kon de familie geen vrij krijgen van de meldingsplicht. Ze gingen overigens wél naar die begrafenis. Eén uitzondering werd er ooit gemaakt. Toen ze in het azc in Zwolle terecht kwamen, wist een pastor te vertellen dat Nazira's tweelingbroer en moeder in Ede woonden. Ze hadden tevoren nota bene vlak bij elkaar gewoond (in Veenendaal en Ede) zonder het te weten. Om ze weer te zien werden ze voor één keer vrijgesteld van de meldingsplicht...

AIDA

Grote bewondering hebben de ouders voor hun dochter Aida. Ze woonden en sliepen in bijna elk azc in één kamer met hun dochter, die ook nog eens in de kakofonie van geluiden van zo'n centrum moest zien te studeren. Zonder de voor school benodigde computer, want die van het azc was altijd bezet als Aida thuis kwam.

„Je wordt van azc naar azc gestuurd en hebt daarover zelf niets te vertellen”, zegt Nazira. Het gezin moest bijvoorbeeld voor de zoveelste keer weg (van Tiel naar Culemborg) terwijl Aida aan de laatste loodjes van het vwo op het Lingecollege bezig was. Gelukkig kon ze in Tiel op school blijven dankzij een treinabonnement dat de school regelde. Op de dag van het examen moest de familie weer verhuizen, naar... Aalten. Geen pardon, geen uitstel. Gelukkig kon Aida bij een klasgenootje bivakkeren terwijl de ouders in Aalten waren (met alweer meldingsplicht!).

Na nog een periode in de azc's van Tiel en Wageningen kreeg het gezin uiteindelijk een definitieve verblijfsvergunning en wonen ze nu in de Hertogenwijk. Aida studeert Arabische taal- en letterkunde in Utrecht. In de flat van haar ouders heeft ze een eigen kamer.

VOORZICHTIG

Elias en Nazira volgen een inburgeringscursus. „Nederlands leren schrijven is echt moeilijk,” vertelt

Nazira, „ik wilde dat ze ons die cursus in het azc hadden laten doen. Toen hadden we tijd te veel, nú werkt Elias als fruitplukker en -sorteerder en bovendien moeten we naar school.”

Wat missen ze het meest van Syrië? „Eigenlijk alles”, zegt Nazira, „mijn *roots* liggen daar. De mensen, de taal, mijn huis daarginds.”

Tijdens het interview is ze nog steeds in het ongewisse – en ongerust – over het lot van haar oudste broer die tien jaar geleden in de gevangenis verdween. Via 'Syriëgangers' proberen ze meer te weten te komen. Enkele weken na het interview hoort Nazira via die weg inderdaad iets. En het is goed nieuws. Haar broer is weer op vrije voeten en ze heeft via de telefoon zelfs al contact met hem gehad. Hij vertelde haar dat hij in Syrië zou blijven. Om haar broer is ze in het interview trouwens enigszins terughoudend gebleven. Daarom ook ziet ze er uiteindelijk vanaf met een foto in dit boek te komen.

Het monumentale gerechtsgebouw

FOTO'S: MILOU BREEDVELD,
BARBAROS DENIZ

BETS' DEMON-ARNTZ

1923, HUISSEN

'IK ZOU NIET WETEN WIE ER LANGER IN DE WIJK WOONT'

TEKST: TRUUS THIJSEN FOTO'S: BARBAROS DENIZ

Elisabeth Grada (Bets) Demon-Arntz zou niet weten wie er langer in de wijk woont. Ze kwam er met haar man Wim in 1964 terecht. Ze zou er niet graag weggaan, hoewel er veel veranderd is.

'NU WERKEN BEIDEN, ZE VLIEGEN AUTO IN EN AUTO UIT...'

Ze kan zich nog goed herinneren dat er in de buurt gepraat werd over een Turks gezin dat naast haar kwam wonen. „Dat leefde nogal in de buurt want er woonden nog geen allochtonen.” Haar reactie was 'nou en?' Ze heeft er goede burens aan gehad.

WIM

Wim Demon was tien jaar ouder dan Bets. Hij overleed zeven jaar geleden, in 2001. Ze waren 56 jaar getrouwd. „We hebben het samen goed gehad, maar jammer was dat we geen kinderen kregen. We waren dol op kinderen.”

Bets neemt het leven zoals het komt. Ze is nu vijfen-
tachtig. Haar levensverhaal moet je haar gewoon
laten – en horen – vertellen. Geboren in Huissen.
Vader was postbode, moeder had een tabakswinkel
aan huis. „Die winkel was eigenlijk altijd open.
Moeder was een pittige vrouw die
de winkel alleen runde.” Na de
lagere school ging ze nog een jaar
naar de naaischool in Huissen.
„En toen was het werken. Ik ging
'in betrekking', in de huishouding
bij een gezin in Arnhem.”

„Toen ik mijn man leerde kennen,
zijn we bij zijn ouders gaan inwo-
nen. Die hadden in Huissen een
tuinderij en daarin ging ik mee-
werken. Ik wist niets van het land
maar leerde het snel. Er moest
gepoot en geschoffeld worden. De
hele dag werd er buiten gewerkt
en dat was heerlijk. In de twee
kassen zat spinazie en als die er
uit was, kwamen de perziken.”

OMSCHAKELING

Ze stopten met de tuinderij omdat die weg moest
voor huizen. Haar man wilde iets heel anders en ging
werken bij glasfabriek De Maas in Tiel. Ze kregen een
flat, Hertog Karellaan 20, één hoog. „Het was een

Bets Demon-Arntz was een van
de eerste bewoners van de flats

grote omschakeling. Vanuit het dorp Huissen en
buiten werken naar een flat.” Via via kwam ze aan
werk, twee à drie ochtenden in de week in een gezin
met een gehandicapte zoon. „Dat heb ik tot mijn
pensioen gedaan.”

Haar grote steun en toeverlaat was altijd
Annie. „Ik heb haar in Huissen leren
kennen. Toen we met elkaar in gesprek
raakten, bleek dat we allebei naar Tiel
zouden verhuizen. We kwamen nog in
de zelfde flat terecht ook. Annie verhuis-
de, maar de vriendschap bleef. Ze is een
stuk jonger en regelt allerlei dingen voor
me. Ik zelf ga nauwelijks nog weg. Het
lopen gaat moeizaam en er zit geen lift
in de flat.”

UITJE

Van het huishouden doet ze nog veel
zelf: koken, wassen, strijken. Voor haar
steunkousen komt elke ochtend en avond
iemand van de thuiszorg. Eén keer in de
week heeft ze een hulp die het huis
schoonmaakt. Twee keer per jaar gaat ze
met Annie 'voor controle' naar het

ziekenhuis. „We maken er een uitje van. Koffie
drinken, iets erbij.”

Noot: In de periode dat dit boek werd voorbereid, is Bets op eigen verzoek
naar verpleeghuis Vrijthof gegaan: ze vond dat ze meer hulp nodig had.

EEN BLIK ACHTER DE SCHERMEN

FOTO'S: ERIC LOLKEMA, CORIEN REMIJN

Fotograaf Barbaros zelf in beeld bij persfotograaf Jan Bouwhuis

Kneepjes van 't vak

TIEL - Jongeren die van een vakfotograaf enkele kneepjes van het vak willen leren, krijgen de kans bij Stichting Hertogenwijk. Deze organisatie gaat samen met bewoners en professionele begeleiders een fotoboek maken over de wijk. Ook beginners en jongeren die alleen een mobiele met camera hebben, zijn welkom. Het project start half februari en wordt in de zomer met een expositie afgerond. De jongeren gaan na een uitgebreide instructie op stap om foto's te maken van inspirerende wijkbewoners en hun omge-

ving. Ze krijgen daarbij persoonlijk advies van één van de betrokken fotografen en leren ook veel van elkaar. Vakfotograaf Ine van den Broek uit Buren zorgt belangeloos voor de inzet van de begeleiders. De beste foto's worden opgenomen in het boek en gepresenteerd tijdens een expositie. Het boek bevat naast foto's ook ze-

ven interviews met inspirerende wijkbewoners. Deze interviews worden door senioren uit de wijk afgenomen en de jongeren zorgen voor bijpassende foto's. Meer informatie over het project is te vinden op www.hertogenwijk.nl. Jongeren die mee willen werken aan dit project, kunnen zich tot en met 11 februari aanmelden bij Toos Groen van Stichting Hertogenwijk (tel. 635882 of 880241) of bij Corien Remijn van CR ProjectSupport (tel. 631726/info@crprojectsupport.nl).

Eindredacteur Aad Nekeman geïnterviewd door Simon Trommel, journalist van Dagblad de Gelderlander

DE BEGELEIDENDE BEROEPSFOTOGRAFEN

ERICA VAN DER GRAAF
DEN HAAG, WWW.ERICAVANDERGRAAF.NL

ERIC LOLKEMA
ALMERE, WWW.ERICLOLKEMA.NL

INE VAN DEN BROEK BUREN,
WWW.FOTOGALERIEONDERDETOREN.NL

ANOUSKA VAN SLEGTENHORST
OCHTEN, WWW.TOTALLYEYE.NL

HANNEKE GEERDINK NIJMEGEN
HANNEKEGEERDINKREPORTAGES.FOTOPIC.NET

HET ORGANISATIETEAM

TOOS GROEN
STICHTING HERTOGENWIJK

CORIEN REMIJN, CR PROJECTSUPPORT

IRA NIJKAMP
JUNGLEMAP MARKETING & PUBLISHING

AAD NEKEMAN, JOURNALIST

DIRK VAN DONSELAAR
GRAFISCH VORMGEVER

Foto's Toos, Aad: Corien Remijn
Foto Ira: Henk van den Anker
Foto Corien: Ton Ruigrok
Foto Dirk: Chris van Donselaar

ONBEKEND MAAKT ONBEMIND. MISSCHIEN GAAT DAT OP VOOR DE HERTOGENWIJK. GEEN RIJK DEEL VAN TIEL, GEEN DEFTIGE WIJK. MAAR ER WORDT GELÉÉFD EN DAT WORDT ER GOED GEDAAN – DAT BLIJKT UIT DE VERHALEN DIE NEGEN BEWONERS IN DIT BOEKJE VERTELLEN OVER HUN HERKOMST, HUN HEDEN EN HUN DROMEN.

ISBN 978-90-813353-1-7